

DE NIEUWE TONEELBIBLIOTHEEK

Deze tekst is afkomstig van de online bibliotheek op www.denieuwetoneelbibliotheek.nl.

De rechten, inclusief en met name de rechten voor uitvoering, liggen voor alle teksten bij de auteur en het is dan ook verplicht om voor elke vorm van uitvoering toestemming bij de betreffende schrijver aan te vragen. Voor elke schrijver is het van groot belang om te weten of zijn teksten worden uitgevoerd, dus neem alstublieft bij elke lezing, encenering, bespreking in het onderwijs e.d. even contact op met de auteur! Het contact adres voor deze tekst is:

Schrijver	Gerardjan Rijnders
Titel	Beroerd
Jaar	2002
Uitvoering	De Appel / Gerardjan Rijnders

Copyright (C) 2002 by Gerardjan Rijnders

BEROERD
Of de vergeten medeminnaar

Gerardjan Rijnders

LOT, een vrouw
MAN

In een expositieruimte met sculpturen

*LOT dwaalt, in haar eentje, door de ruimte
Ze bekijkt de beelden
Blijft er voorstaan
Loopt er omheen
Raakt ze soms aan
Geeft commentaar*

LOT

Ach

Tja

Nou ja

Oh?

Ach God

...

Wat moet je eigenlijk zeggen?

Mooi?

Knap?

Wat zou Ietje zeggen?

Mooi?

Knap?

Ontroerend?

Ontroerend?

Ze pakt 'automatisch' een sigaret uit een pakje

Kijkt ernaar

O nee

Doet de sigaret weer terug

Stilte

Goed getroffen

Zeggen ze wel

Wat nou goed getroffen?

Het onvermogen van het kindje?

De arrogantie van de macht?

De ijdelheid van de prelaat?

Hoef ik niet voor naar het museum

Zie ik op straat ook

Op de televisie

Ik wil getroffen

Kan me niet schelen hoe

Wat Ietje ook zegt

...

Tja, het glanst mooi

Het koper glanst mooi

Kan ik zeggen

Maar er glanst zo veel
Auto's tramrails ogen
Er glanst van alles heel mooi
...
En wat stelt dit nou weer voor?
Mag ik zeker zelf weten
Zelf invullen
Waarom?
Ik laat me niet dwingen
Niks stelt het voor
Is een hoop steen
Een berg ijzer
Wat het ook is
Ik word er niet geil van
Laat Ietje het niet horen
Ze knielt bij De MAN
Hij ligt op de grond
Doodstil
Okay
Knap
Dat zie ik ook
Levensecht zelfs
Alsof ie ademt
Alsof ie leeft
Alsof ie opkijkt
Naar me kijkt
Als ik hem aanraak
Maar zoveel mensen hebben naar me gekeken
Heb ik aangeraakt
Hebben mij aangeraakt
Echt aangeraakt
Maar dat was dan wel iets anders
Jezus
Ze loopt door
Ziet niet dat DE MAN achter haar opstaat
Z'n jas uit doet en op de grond legt
En naar haar blijft kijken
Dit dus
Zo dus
Dit was het
Denk ik
Dacht ik?
Hij pakt me aan een arm

Sleurt me tegen de grond
Het roze tapijt
Waarom roze?
Denk ik nog
Dacht ik nog?
Stompt
Trapt me
In de rug
Randt me aan
Overweldigt
Overvalt me
Spartelend
Zwaaiend
Maaierend
Lig ik op de grond
Spartelend schuif ik
Richting keuken
Richting tuin
Grijp een poot van de kast
Anker me aan de kast
Nee dus
Denk ik
Dacht ik?
Nee dus
Nee!
Nog niet
Zo niet
Kruip sleep sleur me
Richting voordeur
Open voordeur
Met moeite
Maar ik open de voordeur
Kunnen ze me tenminste vinden
Kunnen ze moeiteloos binnen
Kruip sleep sleur me
Terwijl hij op me zit
Aan me trekt sjort
Op me inbeukt
In me rond beukt
Me wurgt
Knock out slaat
Ik ruik hem
Voel hem

Zie hem niet
Natuurlijk niet
Je ziet hem nooit
De lafaard
Belaagt je van achteren
Muts op
Masker
Zijn gezicht zie je nooit
Hij zit bovenop me
Houdt me in zijn greep
Zijn klem
Toch sleep ik me
Schuif ik me
Naar de telefoon
Draai het nummer
Zeg alleen maar:
'Komen'
'Nu!'
Doorgaan denk ik
Dacht ik?
Hij zit op mijn rug
Sjort aan me
Stompt op me in
Niet toegeven
Geen knock out
Gun ik hem niet
Nog niet
Hij is er
Hij die ik belde
Is er binnen drie minuten
Ziet me liggen
Ziet niet wie op me zit
Stapt gewoon over me heen
Alsof er niemand op me zit
Stapt dwars door hem heen
En belt
Terwijl hij
Die andere die eerste
Door beukt
Dreun na dreun na dreun na dreun
Hij rukt aan mijn arm
Als was het een mouw
Die moet uitgetrokken

Ik vecht trap rol schok
Als op de elektrische stoel
Mijn hele leven
Aan een stopcontact
Ik hoor de ambulance
Eindelijk denk ik
Dacht ik?
Nu mogen zij
Ik heb het mijne gedaan
Ik heb mijn best gedaan
Redden zij me maar
Krijg weer een schop
Niet opgeven
Hoor ik
U moet wel meewerken
Hoor ik
Niet opgeven
Doorgaan
Ik vond hem wel leuk
Geloof ik
Die verpleger
Achteraf
Was ik toen niet mee bezig
Of wel?
Mannen
Ze hebben me wel
Hoe zeg je dat?
Beroerd
Gisteren nog
Hoor ik er een schreeuwen:
'Don't look at me!'
'I'm not a criminal'
Ga niet eens kijken
Kijk niet eens uit het raam
Om die vent te zien
Die daar buiten op straat loopt te schreeuwen:
'Don't look at me!'
'I'm not a criminal'
'I'm just an ordinary man'
An ordinary man?
Bestaan die?
Ordinary women?
'Don't look at me!'

Is waarschijnlijk het probleem
Niemand die hem ooit zag
Ja zijn moeder
Ooit
Maar hoe keek ze?
Hoe kotste ze?
Is waarschijnlijk het probleem
Ik haat trouwens die w.c.'s
Waar je je eigen stront niet meer kunt zien
Je eigen kots
Meteen weg door af gevoerd
Weggewerkt
Weg
Kijk je achter je
Of voor je
'O ik besta niet eens'
Denk je dan
'Ik wil het zien'
Zei ik
'Er valt niets te zien'
Zeiden ze
'Toch wil ik het zien'
Zei ik
Er was van alles te zien
Ik zag van alles
Prut
Sorry
Maar prut
Een niet meer levende wond
Ik zag een moord
Die met condoom niet gepleegd was
Ik zag mijn kindje
Mijn dode kindje
Een mensje
Dat dat niet mocht worden
Zie ik altijd
Als ik een condoom zie
Of word ik nu sentimenteel?
Zeg het maar
Wat is daar trouwens tegen?
Zoeken we toch allemaal?
Een een een...
Dat het je even

Beroert?
Maar niet hij
Niet die...
Die..
Ik zag vooral koppen
Die glimlachende koppen
Die wijsneusjes die het beste met je voor hebben
Zeggen ze in koor
Die pantsers
Die dat allemaal verordonneren
Ja
Verordonneren
Dat is het woord
Mannen die dat verordonneren
Vrouwen ook trouwens
Vrouwen verordonneren ook
Ik waarschijnlijk ook
Nu waarschijnlijk

MAN
Nee

LOT
Nee?

MAN
Nee

LOT
O
En wie bent u?
Ze kijkt naar de plek waar ze hem heeft zien liggen
Merkt niet dat er nu alleen nog maar een jas ligt
Ik dacht even...

MAN
Een man
Ik ben een man

LOT
Dat zie ik ook wel

MAN

Nou dan?

LOT

Nou dan?

Ik mocht hier alleen

Na sluitingstijd

Ik kan namelijk niet goed tegen massa's

En de directeur was zo vriendelijk

MAN

Okay

MAN druipt af

LOT

Dat bedoel ik nou

Zo'n kop!

Dat vanzelfsprekende

Zijn er ineens

Waren er altijd al

Maar je ziet ze ineens

En dan maar verordonneren

'Nee!'

'Nee!'

'Nee!'

'Ja mits'

'Eventueel vermits'

Je ruikt

Je ruikt angst

Hun angst

Die ze proberen te verstoppen onder hun oksels

AXE vind ik trouwens vreselijk

Maar je ruikt hun angst

Mijn grootvader zei eens

Toen hij Corrie Brokken zag

Op de televisie

'Toch zonde'

'Dat zo'n vrouw ook naar de w.c. moet'

Die angst ruik je

Bij die koppen die mannen

Angst voor stront

Hun stront

Niet die van Corrie Brokken

Dat soort mannen
Met dat soort brillen
Brillen om maar niets te zien
Niets te ruiken
Daarom heet een w.c. bril natuurlijk w.c. bril
Ze bedoelen het goed
Die mannen
Niet die brillen
Ze bedoelen het goed
Ontken ik niet
Ontkenden zij maar
Die krijgers strijders pantsers helmen
Ontkenden zij maar niet
Dat ze hun angst ontkennen
Niet ontkennen
Overspelen
Weet ik ook iets van
Maar daarover later
Hun angst
Hun angst voor hun eigen stront
Hun eigen prutje
Dat ze ook maar toeval zijn
Dom toeval
Dat een bril opzet
Om geen toeval te lijken
Vrouwen ook natuurlijk
Vrouwen zijn ook toeval

MAN

Ja?

LOT

Ja

Denk ik

MAN

Wie ben jij?

LOT

Ik?

MAN

Ja?

LOT
Ik
Ik ben ik

MAN
Ja?

LOT
Rot op
Slappe truc
Ken ik

MAN
Ja?

LOT
Zeg jij
'Ik ben ook ik'
Slappe truc
Heb ik liever
'Heb jij misschien een vuurtje?'

MAN
Ik rook niet

LOT
Mag hier niet eens

MAN
Waar?

LOT
Nog slapper

MAN
Okay

MAN druipt af

LOT
Ik dacht niet eens
Aan mijn kind

Toen
Zeg ik niet omdat ik
Als ik hem zo zie weg lopen
Dat ik dan denk
Zo liep ie al toen ie vier was
Iedereen loopt zoals ie liep
Toen ie vier was
En er echt niet nog één snoepje
Dikke peuters blijven we
Worden we
Ik niet
Ik denk
Dacht ik?
Ik dacht alleen maar
Nee dus
Zo niet
Niet nu
Nog niet
Rot op
Blijf van me af
Dacht helemaal niet
Aan dat kind
Had ik aan hem gedacht
Was ik er nu niet meer geweest
Denk ik nu
Had ik aan hem gedacht
Had ik mezelf overgeslagen
Weggeslagen
Ze kijkt in de richting waarin DE MAN is verdwenen
Leuke man trouwens
Zou ik dat van Ietje mogen zeggen?
Wel van Menno
Al is die het zelden met mijn smaak eens
Maar leuk is meestal niet leuk
Had ooit mijn hoop gevestigd
Op de gekleurde medemens
Medeman kan ik niet zeggen
Denk ik
Medevrouw?
Die bestaat niet, sorry
Ik ben niet verbitterd
Maar een medevrouw?
Nooit ontmoet

Gekleurde man dan?
Klinkt ik weet niet
Pornografisch
't Is wel waar het vooroordeel
't Cliché
De omvang zeg maar
Fantastische tijd
Fantastische momenten
Hoe lang duurt de tijd
Waarin je de tijd vergeet?
Een verblijfsvergunning
Was ie op uit
Mij niet
Bleek ook weer waar
Dat vooroordeel cliché
Dumpen dus
Rot op wegwezen
Al heb je een lul als een kathedraal
Ik geloof je niet meer
Gelukkig zitten bij een vrouw
Ook de littekens van binnen
Onzin natuurlijk
De meeste zijn uitsluitend littekens
Zie ze lopen langs de schapjes
Littekens op koopjesjacht
Bij gebrek aan wat simpel geluk
Begrijp je?

MAN
Ik?

LOT
Vroeg ik wat?

MAN
Begrijp je

LOT
Wat?

MAN
Begrijp je?
Vroeg je

LOT
Ik?

MAN
Jij

LOT
Fuck

MAN
Vraag je dat?

LOT
Weg wezen!

MAN
Okay

MAN druipt af

LOT
Hitsige eikel
Ik vraag het me niet eens meer af
Hoef het me niet eens meer af te vragen
Ben de vraag
Hoef me niets meer af te vragen
Alleen te zijn
En te kijken en te luisteren
Tussen de schapjes
Overal
Niet alleen dat slaan dat schoppen
Dat dat dat
Nee gewoon
Piercings uitrukken
Zo begint het
Zo'n ringetje door een navel
Rats
Zo'n ringetje door een tong
Rats
Zo'n ringetje door een lip
Rats
Is allemaal te overzien

Liggen zij niet wakker van
Liggen ze ooit wakker?
Natuurlijk liggen ze wakker
Maar waarvan?
Ja
Boekhoudkundige constructies
Alimentatie promotie concurrentie

MAN
Jij die aan de lopende band...

LOT
Die concurrentie bedoel ik niet

MAN
Nee?

LOT
Die concurrentie
Hadden ze aan zich zelf te danken

MAN
Dus toch?

LOT
Heb ik jou wat gevraagd?

MAN
Hoeft toch niet

LOT
Wat?

MAN
Zeg je zelf
Jij hoeft niets te vragen
Alleen te zijn
En dat doe je
Zijn
Dus

MAN verwijdert zich

LOT
Lul
Wijsneus
Sлимпик
Ik ken ze toch
Ze pakt 'automatisch' een sigaret uit het pakje
O nee
Kut
Ze stopt hem weer terug
Ineens een kaartje
Uit Ibiza
'Sorry, maar ik kon niet meer'
'Ik hield het niet meer uit'
'Allemaal mijn fout'
Schreef ie
'Mijn fout!'
'Sorry, allemaal mijn fout'
Schreeuwde ik tegen mijn zoon
Ik had een zoon
Maar
Hij is een beetje verdwenen
Geloof ik
Ben ik bang
Heeft zelfs nooit een kaartje gestuurd
Uit waar dan ook
...
Ik hield wel van hem
Van mijn man
Van mijn zoon ook
Maar ook van mijn man
Vooral als hij zich concentreerde
Al was het maar op
Zo een brok steen
Hij hield ook van mij
Kocht af en toe bloemen
Beetje onhandige bloemen
Bloemen die niets toevoegen
Behalve het gebaar
Maar misschien was dat niet genoeg
Mijn liefde voor hem
Zo voelde hij dat waarschijnlijk
Vandaar dat kaartje
...

Mannen
Ik ken ze allemaal
Jullie allemaal
Jullie met jullie
Stropdasjes
Die lullige stropdasjes
Sorry
Maar die stropdasjes
Zijn nog lulliger
Dan die tampons van ons
Met zo'n lullig touwtje
Wij moeten wel
Willen wij geen bloedspoor achter laten
Jullie zitten er niet mee
Dat jullie alleen maar
Bloedsporen achter laten
Ondanks al die stropdasjes
Maar ik zie die bloedsporen
Ik zie die gekloven handen
Die ingekerfde polsen
Vrouwen die hun servet opeten
En als het servet op is
Beginnen ze aan de krant
Vrouwen die alleen maar tellen
Alles tellen
Is alles geteld
Trekken ze hun bloes uit
En tellen de naden
En dan de steekjes
Alleen maar tellen
Iets waarvan jullie altijd denken
Dat het jullie voorrecht is
Hoeveel vrachtwagens
Hoeveel ritten
Hoeveel vrouwen
Hoeveel paspoorten
Hoeveel dollars
Hoeveel Balkan grenzen
Moldavië, Roemenië, Servië, Kosovo
En ze durven niet eens terug
Want als haar broer er achter komt
Dat ze de hoer...
Schiet ie haar alsnog overhoop

Maar ik wou terug
Ik moest terug
Of we blijven hier
Dacht ik
Of hier komen we uit
Meer smaken zijn er niet
Kijk nou wat ze doet
Zeg ik tegen die artsen
Twee lastige kinderen
Een hand verlamd
En de andere hand slaat
Blijft maar tegen de muur slaan
We moeten een scan maken van haar hoofd
Zegt iemand
Kan toch niet
Ze zwaait voortdurend met dat hoofd
Houdt ze dat hoofd toch vast
Denk ik
Doe ik
Ik hou dat hoofd vast
Scan gemaakt
En dan weer zwaaien
Ik wil ik wil ik wil
Ik wil lopen kruipen
Zet drie stappen
Iemand zegt Hoi
Lig ik weer op de grond
Ik wil lopen
Ik wil douchen
Ik stink
Da's het ergste
En dat janken dat janken
Ik was helemaal niet verdrietig
Maar ik moest om alles janken
Hij liet me om alles janken
En al die nachtmerries
Steeds dezelfde nachtmerries
Dood kind
Dood kind van mij
Ligt in mijn armen
Niets te zien aan dat kind
Maar onherstelbaar dood
Weet ik

Onherstelbaar dood
Vraagt de dokter
Die jongen naast hem heeft zijn nieren nodig
Ik heb ook mijn nieren nodig zeg ik
Hij heeft **zijn** nieren nodig
O zeg ik
Is ook goed zeg ik
Neem ze maar
Je mag hem hebben
Hij mag ze hebben
Neem hem maar
Mag ik hem hebben?
Vraagt de dokter
Neem hem maar
Zeg ik
Geef hem dan
Is geen probleem zeg ik
Maar geef hem dan zegt hij
Doe ik toch zeg ik
Zitten er hele lange scherpe messen
Aan mijn voeten
Zijn mijn teennagels
Hele lange scherpe messen
Zo vocht ik voor mijn kind mijn zoon droomde ik
Heb nooit een zoon gehad
Of heb ik wel een zoon gehad?
Anders droom je dat toch niet?
Ik heb een zoon gehad
Heb misschien nog een zoon
Maar waar is die zoon dan?
Ben jij mijn zoon?

MAN
Ik?

LOT
Ja
Wie anders?

MAN
Nee
Niet dat ik weet

LOT

O

Dus jij weet iets?

Jij weet?

Al die mannen met al dat weten

Je moest eens weten

MAN

Wat?

LOT

Ach man

Komen ze die ziekenhuiskamer binnen

Denk ik alleen

Wat zien ze nu eigenlijk?

Wie zien ze nu eigenlijk?

Wie willen ze zien?

Is het voor hen net zo erg als voor mij?

Niet erg genoeg?

Stel ik ze teleur?

Altijd die faalangst

Is er in geramd

Door jullie

Door jou

Ook al lig je zwaaiend en zwabberend in een ziekenhuis

Omdat jij bovenop me bent gaat zitten

MAN

Ik?

LOT

Iemand

Rot op

God wat begrijp ik die vrouw

Duitse vrouw

Die de verkrachter en moordenaar van haar dochter

Neer knalt in de rechtzaal

Schiet in een keer raak

Legt pistool neer

En bekent schuld

Zeven jaar krijgt ze

Heeft er drie van uitgezeten

Dochter heeft ze niet terug natuurlijk

Ik begrijp haar
Had ze een man?
Heeft ze nog een man?
Bij de dood van een kind
Kun je het huwelijk meestal schudden
Zeggen ze
Geen idee
Ja ik had een man
Ik had een man
Maar wat is hebben?
Zelfs als je hem in je kut geklemd houdt
Weet jij waar hij aan denkt?
Weet hij waar jij aan denkt?
God waar ik allemaal aan dacht
Maar daar doe je het toch voor?
Om aan van alles te denken?
Om niets meer te denken?
Eindelijk komen die kraanvogels overvliegen
Eindelijk dringen die panters de slaapkamer binnen
Maar meestal dacht ik aan de boodschappen
Terwijl hij in mij wroette
Op zoek naar god weet wat
Niet naar mij vrees ik
Naar zichzelf?
Een wroetend pikkie?
Een wroetend ikkie?
Ach god
...
Zo'n dag dat het verkeer
Alleen maar iets is dat door de stad kruipt
Zoals bloed door aderen
Gedachten door een hoofd
Gelukkig heb ik meestal nog een afspraak
Ik ben geen loser
Ik zie ze wel
De dokter de bakker de tandarts
Maar ook godzijdank
Die man die zijn vinger tegen de stoeptegels duwt
'You see this, you see this?'
'That's me!'
'That's where I come from!'
Of mannen die van hun werk komen
Bankwerk

Iets met geld en gevaar
Misschien wel iets wiskundigs
Iets duizelingwekkends abstracts
Dat stropdasje al iets lossier
Iets meer dat zwabberende jongetje
Dat ze ondanks alles altijd zullen blijven
Kijk ik naar hun handen
Denk ik
Hoe zou het zijn als ze mij zo behandelden
Als ze hun computer behandelen
Of hun krijtjes
Of hun
Lul
Want daar zijn ze altijd mee bezig
Lijken ze altijd mee bezig
Zijn ze altijd mee bezig
Al doen ze nog zo hun best
Net te doen
Of ze daar niet altijd mee bezig zijn
Bijna altijd

MAN
Hoe zou het zijn
Als ze altijd met jou bezig waren?

LOT
Hou op zeg

MAN
Dat zeg je toch?

LOT
Ik heb nog een eigen leven

MAN
Sluit dat elkaar uit?

LOT
Natuurlijk

MAN
Een eigen leven en een man?

LOT

Een eigen leven
En een stropdas om mijn nek?
Het woord zegt het al!

MAN

Doet ie die stropdas toch eerst af?

LOT

Het kwaad is al geschied
Kijk maar om je heen
Overal de puinhopen
Van hun razernij
Om de geschiedenis naar hun hand te zetten
Hun onmacht
Maar ik leg me daar niet bij neer
Heb ik me voorgenomen
'Je gaat toch niet dood?'
Vroeg mijn zoon
Ik heb dus een zoon!
'Natuurlijk ga ik dood'
Zei ik
'Maar niet nu'
Zei ik maar
Wist ik veel

MAN

Ben je dan dood?

LOT

Nee
Nee
Niet dat ik weet
Nee
Als dit dood zijn is
Dan is er geen verschil tussen dood en leven
Ik bedoel
Er is nog altijd dat verkeer
Die vuilniszakken die opengebrosen worden
Politici met zweetplekken
Ik noem maar wat
Al die gekken op straat
Die beweren dat zij de navel van God zijn

Waar wij ooit van zijn los geknipt
En zij beweren te weten waarom
Van God los?

Nee

Ik ben niet dood

Hoop ik

Ben ik bang

MAN

Hoop je?

LOT

Ben ik bang

Zeg ik toch?

Wie ben jij?

MAN

Ik...

LOT

Laat ook maar

Ik hoef het niet te weten

Ik bedoel

Ik weet het al

Ik weet genoeg

Ik weet te veel

Al die verhalen

Al die verhalen hier

Die man die vrouwen hun haar deed

Gratis

Sprak ze op straat aan

Of belde ze op

'Mag ik uw haar gratis doen?'

Met een of ander excuus

Dat het voor een blad was

Of zoiets

Zeiden die vrouwen ja

Kwam ie bij hen thuis

Hun haar doen

Wassen knippen alles

Maakte er een puinhoop van

Deed het alleen maar om het genot

Hij met zijn handen door het haar

Van die vrouwen
Is nu gearresteerd
Vorig jaar deed het ie ook al
In een andere stad
Volgens de politie
Is ie in dat jaar
Wel iets beter gaan knippen
Wil jij mijn haar doen?
Valt weinig aan te verpesten

MAN
Nee

LOT
O dank je
Heb ik jou om een oordeel gevraagd?

MAN
Nee

LOT
Nou dan

MAN
Ik zei alleen maar nee
Ik wil jouw haar niet knippen

LOT
Ik ben het zat
Al die oordelen
Al die mannen die maar oordelen
'Wat heeft u een prachtig figuur'
'Dank u dokter'
'Om een echo te maken'

MAN
Vrouwen oordelen niet?
Jij oordeelt ...?

LOT
Ik doe niet anders
Maar wil nu even verschoond blijven
Van jullie oordelen

Even de illusie
Dat het inderdaad
Allemaal maar illusie is

MAN
Wij?

LOT
Jij en ik
Iedereen
Dat we wel benul hebben
Van wat gelul
Geluk bedoel ik
Of schoonheid
Of houden van
Zou moeten zijn
Maar dat zijn alleen maar idealen
Dromen
Ideeën
De realiteit is liposuctie
Dat ze vet afzuigen uit een bierbuik
Uit fietstassen bij vrouwen
Zo noemen ze dat
'Fietstassen'
Heupen zijn dat
Om jullie kinderen te baren

MAN
Mijn kinderen?

LOT
Pijn lijden
Om aan iets te voldoen
Wat er niet toe doet
Dat we alleen maar bezig zijn
In onze eigen mierenhoop
Een paar takjes op orde te brengen
Om een nestje te bouwen
Om een gezinnetje te stichten
En waarom?
Om die kindjes
Dat kind
Uit te zien vliegen

Waarheen?
Dat je alleen maar je adem inhoudt
Uit angst voor dat kind?
Lang genoeg gedaan
Tevergeefs
Ik wil mijn adem niet meer inhouden
Ik wil ademen
Waarom mag ik dat niet?
Ga weg
Alsjeblieft

MAN
En als ik dat doe
Dan is dat geen oordeel?

LOT
Als je blijft
Is dat ook een oordeel
Dus heb ik liever dat je gaat
Dat is een milder oordeel
Dan luister je naar me

MAN
Okay

Hij gaat

LOT
Moet je hem zien lopen
Dikke peuter
Afgewezen
Snotneus tussen zijn benen
Niet onaantrekkelijk
Ik geef het toe
Over hem mag ik dat zeggen
Over al die anderen hier niet
Volgens Ietje
Ze had een kaartje gekregen
Van Menno
Hij had in een kerkje in de Po vlakte
Een schilderij van Titian gezien
Met natuurlijk een Jezus
Hij had die Jezus wel aantrekkelijk gevonden

Schreef hij
Geil
Ietje was geschokt
Dat kan toch niet
Jezus aantrekkelijk vinden
Een geschilderde Jezus geil vinden
Dat is juist de bedoeling
Zei ik
Die bijbelse verhaaltjes zijn een alibi
Stichtelijke verhaaltjes
Teneinde geile blote dames en heren
In de salon te kunnen hangen
Misschien dat het ooit begonnen is als magie
Als bezwering
Kunst
Maar nu functioneert het alleen nog als pornografie
Kunst
Ietje onthutst
Maar ik heb wel gelijk
...
Ze pakt 'automatisch' een sigaret uit het pakje
Kut
...
Ik doe het gewoon
...
Steekt de sigaret toch maar weer terug
Ik vraag me altijd af
In een museum
Wat voor iemand zou dat zijn?
Zijn geweest?
Die kunstenaar
Bij beelden
Sculpturen
Is dat nogal voorspelbaar
Grote sterke mannen
Met ontbloot bovenlijf
Die d'r op los hakken
In stenen
In metaal
In hout
Of ze zijn in de weer met lassen
In ijzer staal
Vuur

Vonkenregens
Vlezige lippen
Halflang haar
Drinken te veel
Neuken te veel
Hebben minstens drie vrouwen
Waar ze niet mee kunnen praten
Waar ze wel voor koken
Groot slagveld
Die keuken
En na een jaar of vier
Laten ze ze zitten
Die vrouwen
Mij
Met een kind of wat
Een kind of wat
Sturen een kaartje
Uit Ibiza
Ik ken ze
Vrouwen maken ook beelden
Natuurlijk
Maar dat is toch meer boetseren
Zo'n beetje in klei frutten
Een beetje vingeren
En na afloop wassen ze hun handen
Dat doen mannen niet
Hun handen wassen na afloop
Zelfs niet voor aanvang
Mannen
Jongetjes
Jongetjes met borsthaar
Die vertellen
Want vertellen kunnen ze
Vertellen is iets anders dan praten
Vertellen is het tegendeel van praten
Vertellen over
Hoe ze de wereld in zijn gegaan
Hun piemeltje insmeerden met jam
Pasgeboren kalfjes daaraan lieten sabbelen
Hoe ze hun hand in een koeienkut staken
Die hand voor de neus van een stier hielden
Die dan een stijve kreeg
Die zij dan weer aftrokken

En zo gingen ze de wereld in
'Zoekt u iets speciaals?'
Vroeg de directeur
'Heb ik een kind gehad?'
'Is dat een vraag?'
'Ja, maar niet aan u'
Ik heb een zoon gehad
Weet het zeker
Ik heb een zoon
Maar hij is dood
Zeggen ze
Overdosis
Zeggen ze
Maar ik geloof ze niet
'Zoekt u iets speciaals?'
Vroeg de directeur
'Troost bijvoorbeeld?'
'Is het wel eens bij u opgekomen?'
Zei ik
'Dat mensen naar een museum komen'
'Niet om iets te vinden'
'Maar om iets te vergeten?'
'Ja'
Zei de directeur
'Dat noem ik troost'
....
Ze pakt 'automatisch een sigaret uit het pakje
Kut
Doet hem weer terug
Kijkt om zich heen
Ik begin hem al te missen
...
Waarom ben ik nooit eens echt kwaad geworden?
Heb redenen genoeg gehad
Een kaartje uit Ibiza
'Sorry'
Hoezo sorry?
Lul
Of je eigen zoon
Zit tegenover je
Die ogen zijn alleen op zoek naar je portemonnee
Je geld
Ben je zijn moeder niet meer

Alleen z'n volgende shot
'Redelijk blijven, redelijk blijven'
Ik rustig doorpraten
'Haat je me zo?'
Vraag ik
'Haat je je ouders zo?'
Vraag ik
Kijkt ie me aan met een blik:
'Waar heb je het in godsnaam over?'
Dat was veel erger
Dan wanneer ie had gezegd
'Ja!'
Twee dagen later heb ik wel alle sloten vernieuwd

....

Kijkt om zich heen
Ik begin hem al te missen

...

Ach, al die kunst
Gaat natuurlijk allemaal over hetzelfde
Hoe? Waarom? Waaruit?
Waarheen? Waartoe?
De muisjes en de poesjes
Zeg maar

MAN
De muisjes en de poesjes?

LOT
Ja
Stel
Er is een hemel
En eenmaal in die hemel
Krijgen we te horen
Hoe het allemaal eigenlijk zit
En dat begrijpen wij dan
Maar stel
De muisjes en de poesjes
Krijgen dat ook te horen
Maar die begrijpen dat natuurlijk niet

MAN
Nee?

LOT

Nee

Die kunnen niet eens tot 10 tellen

Dus wat moeten die met al die informatie?

Maar misschien

Krijgen wij ook veel informatie

Waar we niks mee kunnen

Omdat we die niet kunnen begrijpen

Maar wat heb je dan aan al die informatie?

Dus misschien is het wel zo

Dat we in de hemel net zoveel informatie krijgen

Dat onze fundamenteelste angsten

Zorgen, twijfels, whatever

Zijn weggenomen, opgeheven

Eindelijk rust

En voor een poesje betekent dat

Dat het niet eeuwig voor een muizenholletje hoeft zitten wachten

Tot er misschien ooit een muisje uit te voorschijn komt

De hemel bestaat dan uit een muizenholletje

Waar voortdurend muisjes uit komen

Maar voor een muisje is de hemel juist een muizenholletje

Waar het voortdurend in en uit kan lopen

Zonder bang te hoeven zijn

Dat er een grote hongerige poes voor zit

En dat betekent dat er dan minstens twee hemels moeten zijn

Een voor de poesjes

Stikvol dode muisjes

En een voor de muisjes

Een hemel zonder poesjes

Of hoogstens met een dode poes

En misschien is de muisjeshemel

Tegelijkertijd de poesjeshel

En andersom

En zo is het misschien ook met mannen en vrouwen

Maar wat is dan het verschil met hier?

In welke hemel of hel zitten wij?

Zit jij in mijn hemel en is dat jouw hel?

Zit ik in jouw hemel en is dat mijn hel?

En wat betekent dat?

MAN

Ja

LOT
Wat ja?

MAN
Ik volg je

LOT
O

MAN
Maar waarheen?

LOT
Ja
Hè?

MAN
Of niet?

LOT
Liever niet

MAN
Goed

Man verwijdert zich

LOT
Hij doet me ook denken aan die man die vroeg
'What do you do for a dying?'
Of die man waarmee ik in de lift stond
'While we're going up'
'Mine is going up as well'
Zegt ie
'Okay'
Zeg ik
En zet de lift stop
En pijp hem
Deed ik gewoon
Keurig Haags vrouwtje of niet
Daarna zeg ik:
'While yours is going down'
'Where are we going?'

Hij
Nogal verbouwereerd:
'Let's have a drink'
'I just had one'
Zeg ik
Kon ie wel om lachen
Is nooit iets geworden natuurlijk
Was aan alle kanten getrouwd
En zo ging het vaker
Eigenlijk altijd
Onvermijdelijk bergafwaarts
...
Ach
Die jongen
In die hoe heet dat?
Die slurf
Die slurf ja
Naar dat vliegtuig
Beetje non-descript gezicht
Pluizig haar
Rugzakje
En ineens is daar die hond
Die hond blaft
Tegen z'n schoenen
Jongen meegenomen door politieman
Twee meter verder
Hond blaft weer
Blaft uitzinnig
Tegen die schoenen
Tegen de zolen van die schoenen
Jongen afgevoerd
'En z'n bagage zit al in het vliegtuig!'
Denk ik
'Zijn tandenborstel, zijn scheerapparaat, zijn onderbroeken'
En:
'Betekent vast minstens een uur vertraging'
En ik denk ook
Ik zie
Hij schreeuwt niet
Hij gilt niet
Hij huilt niet
Hij kijkt gewoon
Alsof ie gewoon kijkt

Zie ik
En zo keek ik denk ik ook
Toen
Toen ik zo beroerd werd
Gepakt werd
Ge...
Hoe moet ik het noemen?
Toen
En nu kijkt die jongen weer
Net zo
Die jongen met die spullen in z'n schoenen
Die jongen die
'Hij lijkt op mijn zoon'
Dacht ik
Nee
Niet waar
'Minstens een uur vertraging'
Dat dacht ik

Ze huilt

MAN
Ken je dat verhaal van de vergeten medeminnaar?

LOT
Ik heb geen één van mijn minnaars
Ooit kunnen vergeten
Hoe hard ik het ook probeerde

MAN
Een man wilde zijn rivaal vermoorden
Zijn medeminnaar
Toen hij op het punt stond dat te doen
Het mes had gekocht
Knapte er iets
Op het moment van de voorgenomen moord
Knapte er iets
Ergens
Hij was zijn geheugen kwijt
Wist zich niets meer te herinneren
Ook niet wie hij zelf was
Maanden lang behandeld
En heel langzaam komt het terug

Dat geheugen
Alleen is het het geheugen
Van die medeminnaar
Die hij wilde vermoorden
Hij komt terug als het beoogde slachtoffer
Niet als de moordenaar
Die hij niet was

LOT
Ja?

MAN
Ja

LOT
En als wat kom jij nu terug?
Als de moordenaar die je had willen zijn?

MAN
Wie ben jij?

LOT
Weet je dat niet?

MAN
Nee

LOT
Waarom denk ik dan dat je dat wel weet?

MAN
Geen idee
Of misschien wel
Maar dan spreek ik een oordeel uit
Over jou

LOT
Je doet niet anders
Door voortdurend op te duiken

MAN
Welk oordeel?

LOT
Dat je
Dat je
Dat je me kennelijk
Niet oninteressant vindt

MAN
In welk opzicht?

LOT
Nou
Als
Als mens
Als vrouw
Lacht
Wil je mijn haar doen?

MAN
Dat doe ik je niet aan

LOT
Wat wil je dan?
Weten wie ik ben?
Weet ik zelf niet eens
Hoe ik heet?
Noem mij maar Lot
En jij?

MAN
Noem mij maar...

LOT
Laat maar

MAN
Laat maar?

LOT
Ja

MAN
Okay
Noem mij maar Laat maar

LOT
Hè?

MAN
Noem mij maar Laat maar
Noem ik jou Lot

LOT
God

MAN
God?

LOT
Wat wil je van me?

MAN
Een gesprek

LOT
Waarover?

MAN
Doet er niet toe
Euthanasie

LOT
Euthanasie?

MAN
Bijvoorbeeld

LOT
Ik ben voor
Ben jij tegen?

MAN
Ja

LOT
Ja?

...

Omdat het moord is?

Omdat...

Maar mensen hoeven toch niet

Heel lang pijn te lijden

Heel lang onverdraaglijk...

MAN

En als het er nu bij hoort?

LOT

Wat?

MAN

Ik bij jou

Jij bij mij

Hoor

Hoort

LOT

Wij?

MAN

Bijvoorbeeld

LOT

Ga weg

Ga alsjeblieft weg

MAN

Nee

LOT

Ik vind dit...

Laat me met rust

MAN

Okay

Maar ik ga niet weg

LOT

Dan ga ik weg

MAN
Goed
Ga maar weg

*LOT verwijdert zich van de man
Ze kijkt steeds achterom of hij haar niet volgt
Dat doet ie niet
DE MAN doet niets
Stilte
LOT verschijnt weer
Ze bekijkt de man op afstand*

LOT
Dit wil ik niet
Niet nog eens
Dat had ik me toch voorgenomen
De laatste keer
In de trein
De jongen met het volmaakte profiel
En kleine blonde haartjes op zijn polsen
Terwijl hij zijn laptop bespeelde
Tot hij in slaap viel
Met zijn walkman op
En ik hem wel twintig minuten kon zitten bekijken
Twintig heerlijke minuten
En toen hij wakker werd
Glimlachte hij naar me
Ik voelde me betrap
Ben het volgende station uitgestapt
Hoewel ik daar helemaal niet moest zijn
En weer glimlachte hij
'Dag'
Zei hij
Ik holde de trein uit
Nooit meer
Had ik me voorgenomen
Je bent moeder
Wist ik ineens met grote stelligheid
Ben het nog
Krijg alleen de kans niet
Maar al kijkt dat kind niet naar je om
En is dat andere kind nooit meer geworden dan een prutje
En al heb je ooit liggen zwabberen op een roze vloerbedekking

En in het ziekenhuis
Omdat iets, iets...
Omdat er iets knapte
Je hebt je verantwoordelijkheden
Houd je daaraan
Anders wordt het weer
Één grote puinzooi
Dit is voorbij, Lot
Je bent nu vijftig
Dit is nu echt voorbij
Ja
Ik ben nu vijftig
Tijd dat het eens echt begint

*Ze gaat naar DE MAN toe
Gaat naast hem zitten
Bekijkt hem in stilte*

LOT
God zal toch ook wel eens denken
Wie ben ik?
Waarom ben ik hier?

MAN
Nee

LOT
Nee?

MAN
Dat doet God niet
Dan is God God niet

LOT
Dan zou hij zich schuldig voelen?

MAN
Dat doet ie niet
Dat woord kent hij niet

LOT
Hij voelt zich nooit schuldig?
Heeft nooit eens spijt?

MAN
Lijkt me niet
Anders leidde hij een ellendig leven
Een onverdraaglijk...

LOT
Dan maakten wij daar toch een einde aan?

MAN
Wij?

LOT
Ik zou dat doen
Jij niet?

MAN
Nee

Stilte

LOT
Als ik jou aankijk
Kijk jij mij dan ook aan?

MAN
Ja

LOT
Ja?

MAN
Dat zie je toch

LOT
Ja
Maar ik heb daar slechte ervaringen mee
Mannen die me aankijken
Maar me eigenlijk niet aankijken
Iets anders zoeken
Iemand anders zoeken
Terwijl ze me aankijken

MAN

Ja?

LOT

Kijk jij mij aan

Als je mij aankijkt?

Zoek je mij?

MAN

Ja

LOT

En waarom zou ik jou geloven

Zoals ik al die anderen ooit geloofde

Helaas?

MAN

Dat weet jij alleen

LOT

Maar ik weet het niet

Zou het willen weten

Maar weet het niet

Ik zou het 't liefste wel doen

Me overgeven

Zoals je in een warm bad gaat liggen

Of de zee in duikt

Of je in een massa feestvierende mensen stort

Tijdens carnaval

Maar ik ben bang voor massa's

Daarom ben ik hier alleen

MAN

Oh ja?

LOT

Ja

Daarom durf ik het hier allemaal te zeggen

Wat er allemaal door me heen spookt

Al die gezichten die ineens opduiken

Ook al wilde ik ze vergeten

Was ik ze vergeten

Of zeg je had ik ze vergeten?

Maar ook gezichten die ik niet vergeten wilde
Maar toch vergeten ben
En die ineens weer opduiken
Doordat je ineens
Ineens iets ziet glanzen
Je ineens een glimlach denkt te herkennen
Vanuit een andere tijd
Van voor dat litteken
Je ziet iemand weg lopen
En je ziet ineens de peuter die hij ooit was
En eigenlijk nog steeds is
En dan voel je je weer dat meisje
Dat jij ooit was
Ik ooit was
Nog ben
Dan
En dan durf ik me ook weer te herinneren
Dat ik later
Toen dat meisje al van alles had mee gemaakt
Ook mooie dingen natuurlijk
Dat er ook een moment was dat ik dacht
Dit dus
Zo dus
Dit was het
Denk ik
Dacht ik?
Hij pakt me aan een arm
Sleurt me tegen de grond
Het roze tapijt
Waarom roze?
Denk ik nog
Dacht ik nog?
Stompt
Trapt me
In de rug
Randt me aan
Overweldigt
Overvalt me
Spartelend
Zwaaiend
Maaiend
Lig ik op de grond
Spartelend schuif ik

Richting keuken
Richting tuin
Grijp een poot van de kast
Anker me aan de kast
Nee dus
Denk ik
Dacht ik?
Nee dus
Nee!
Nog niet
Zo niet
Kruip sleep sleur me
Richting voordeur
Open voordeur
Met moeite
Maar ik open de voordeur
Kunnen ze me tenminste vinden
Kunnen ze moeiteloos binnen
Kruip sleep sleur me
Terwijl hij op me zit
Aan me trekt sjort
Op me inbeukt
In me rond beukt
Me wurgt
Knock out slaat
Ik ruik hem
Voel hem
Zie hem niet
Natuurlijk niet
Je ziet hem nooit
De lafaard
Belaagt je van achteren
Muts op
Masker
Zijn gezicht zie je nooit
Hij zit bovenop me
Houdt me in zijn greep
Zijn klem
Toch sleep ik me
Schuif ik me
Naar de telefoon
Draai het nummer
Zeg alleen maar:

'Komen'
'Nu!'
Doorgaan denk ik
Dacht ik?
Hij zit op mijn rug
Sjort aan me
Stompt op me in
Niet toegeven
Geen knock out
Gun ik hem niet
Nog niet
Hij is er
Hij die ik belde
Is er binnen drie minuten
Ziet me liggen
Ziet niet wie op me zit
Stapt gewoon over me heen
Alsof er niemand op me zit
Stapt dwars door hem heen
En belt
Terwijl hij
Die andere die eerste
Door beukt
Dreun na dreun na dreun na dreun
Hij rukt aan mijn arm
Als was het een mouw
Die moet uitgetrokken
Ik vecht trap rol schok
Als op de elektrische stoel
Mijn hele leven
Aan een stopcontact
Ik hoor de ambulance
Eindelijk denk ik
Dacht ik?
Nu mogen zij
Ik heb het mijne gedaan
Ik heb mijn best gedaan
Redden zij me maar
Krijg weer een schop
Niet opgeven
Hoor ik
U moet wel meewerken
Hoor ik

Niet opgeven
Doorgaan
Ik vond hem wel leuk
Geloof ik
Vind je dat gek?

*Ze kijkt hem aan
Hij kijkt haar aan*

MAN
Nee

Hij raakt haar aan

LOT
Laat maar
*Ze haalt een sigaret uit het pakje
Ze kijkt DE MAN aan
Wat kan het mij ook schelen*

*Ze steekt de sigaret op
Dan gooit DE MAN haar op de grond
Gaaf bovenop haar rug zitten
Ze spartelt, strubbelt tegen
Hij wurgt haat
Ze stuiptrekt
Ze sterft
DE MAN loopt weg door de ruimte
Tussen de beelden door*

MAN
Ach
Tja
Nou ja
Oh?
Ach God

...
Wat moet je eigenlijk zeggen?
Mooi?
Knap?
Wat zou zij gezegd hebben?
Mooi?
Knap?

Ontroerend?

Ontroerend?

...

Goed getroffen

Zeggen ze wel

Wat nou goed getroffen?

Het onvermogen van het kindje?

De arrogantie van de macht?

De ijdelheid van de prelaat?

Hoef ik niet voor naar het museum

Zie ik op straat ook

Op de televisie

Ik wil getroffen

Kan me niet schelen hoe

...

Tja, het glanst mooi

Het koper glanst mooi

Kan ik zeggen

Maar er glanst zo veel

Auto's tramrails ogen

Er glanst van alles heel mooi

...

En wat stelt dit nou weer voor?

Mag ik zeker zelf weten

Zelf invullen

Waarom?

Ik laat me niet dwingen

Niks stelt het voor

Is een hoop steen

Een berg ijzer

Wat het ook is

Hij pakt zijn jas en verdwijnt

EINDE

© Gerardjan Rijnders, december 2002